

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetek és a velünk
 összekötetésben levő hird. irodák
 árendgyményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSEK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA

Opportunitas.

Mindig hangsúlyoztuk, hogy a kibontakozásnak akadálya önmagunkban rejlik, mivel Bécsben még mindig azt hiszik, hogy az önálló bankot nem az egész ország akarja. Ezt a hitet az erősítette meg bennük, hogy látják azt, miszerint Magyarországon még mindig akadnak olyan elemek, kik mohamedán — fatalizmussal mindenféle helyzetbe beletörődnek és mint Mátyás király lustái még akkor sem önkényt mennek ki a házból, amikor a tető fejük felett ég. Azt hisszük, hogy a nagy seprés alkalmával nem separtunk eléggé, mert különben a letört gárda vitézei ma nem mernének a nemzeti küzdőtérre tolakodni és segítségüket az ellenfélnek a nemzet letérésére felajánlani.

Az *opportunitas* jelszava alatt vállalkozni akarnak a nemzeti aspirációk elnyomására. Épügy, mint a régi liberális kormányzás alatt, amikor az udvar akaratával szemben még csak gondolni sem volt szabad arra, hogy önálló, független, senkinek alá nem rendelt nemzet vagyunk. Akaratunk, tevékenységünk határát a Lajtán túl szabták meg; a pártnak egyéb feladata nem lehetett, minthogy szavazatával rátsüsse az alkotmányos színezet bélyegét.

Nálunk ez időszerint a bankkérés áll előtérben, mivel ennek megoldása nélkül alkotmányos kibontakozás nem is lehetséges. A törvényhatóságok már egy-két év előtt feliratokban fejezték ki a magyar nemzeti bank felállítására iránt való kívánságukat, Barsvármegye két év előtt *egyhangulag*, nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy miként a többi társörvényhatóságok, feliratot intéz a kormányhoz, hogy az *osztrák-magyar bank szabadalma többé meg ne hosszabbítsák*, hanem ennek lejártával az önálló magyar nemzeti bank állítsák fel. Most a válságos időben nyomatékosabb dokumentum kedvéért a törvényhatóságok sorra megújítják ezt a határozatukat. Így tett legutóbb a többi között Aradvármegye is, melynek e tárgyban hozott átiratát csütörtökön tárgyalta Barsvármegye törvényhatósági bizottsága — illetve annak aranyosmaróti járása — megalkudott a helyzettel s hozott olyan határozatot, mely akkor is jó, ha meglesz az önálló bank és akkor is használható, ha esetleg a függetlenségi kormány helyett megint a koalíciós elemekből összeverődött kormány az önálló bank felállítását bizonytalan — egyedül Ausztria által engedélyezhető — határidőre teifüg-

geszti. Kimondotta, előbbi egyhangu határozatával szemben, hogy ez időszerint nem látja alkalmasnak az időt ennek a kérdésnek megoldására s azt a kormány bölcs elhatározására bizza, arra a *kormányéra*, mely *ez idős. erint nem is létezik*.

Nehogy az ország előtt Barsvármegye mindenre kapható *opportunitas* szervezetnek tűnjék fel, kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy ez a határozat egyedül a maróti járásnak érdeke. Erre a határozatra elkészülve nem voltunk, az alispáni javaslatot senki nem gondolta és nem várta. Épezért a vármegye többsége annak megatlására előkészületeket nem is tett és így lett ezen határozat szinte meglepetésszerűleg a feltámadott és szövetkezett szabadelvűek közreműködése és a főispán támogatása által a törvényhatóságra mintegy ráoktrojálva.

Az alispáni javaslat is az *opportunitással* érvel. Nem látja alkalmasnak az időt a kérdés tárgyalására. Azt azonban nem mondhatja meg, hogy hát *tulajdonképen mikor is van az ő véleménye szerint* ennek, az *ideje*. Talán akkor, ha majd Ausztria megengedi! Hát a törvény előtte semmi. Tudja-e, hogy az önálló bankhoz való jogunkat a törvény biztosítja? Tudja-e, hogy a nemzet és korona között erre vonatkozó szerződési megállapodásoknál a király már a vető-jogát legyakorolta. Tudja-e, hogy ebben a kérdésben nem tartozunk Ausztria zsebére respektálni, mert, ha nem fogadta el a kartellbank létesítése iránt tett ajánlatunkat, kétséget kizárólag jogunk nyílt saját bankot felállítani?

Bár miként is vélekedik, mindenestre ebben a kérdésben is legjobb az őszinte, egyenes szó. Ha nem kergettek volna a hatvanhetesek, mint a napraforgó, ha a nemzet jogos kívánsága mellé állottak volna, akkor bizonyára könnyebb lett volna a dolga a kormánynak, akkor nem húzódtott volna ily sokaig a válság elintézése.

Az ilyen határozatok alkalmasak a külföldön a rólunk alkotott nézetek megváltoztatására. Ha látják azt, hogy a nyakas, büszke magyar nemzet mily könnyen megalkuszik a helyzettel, akkor bizonyára semmi értéke sem lesz a nemzet szavának soha semmiféle kérdésben, mert elvesztettük a tekintélyünket.

Barsvármegye határozata azonban nem tevesztheti meg az országot. Ezen határozat nem a Balogh Jánosok vármegyéjének határozata!

Ez egy kis tót község és vidéke érdekszféráján vegetáló csoport túle-

kedésének viszhangja. Ez nem más, mint a hatvanhetesek támadása a függetlenségi párt ellen. Azon akarnak rugni egyet, mielőtt az ország eltakarítja őket nemzetrontó politikájuk szinteréről. Aranyosmarót soha sem volt a nemzeti érdekek igazi harcosa. Ugy voltak mi vele mindig, mint a merebeli vándortársasággal, amely harcba keveredett egy indiai csoporttal. De míg az egyik rész harcolt, a másik rész a fákra és bokrokba menekülve nézte a vérontást. És csak a győzelem után jött elő s persze akkor is ő volt a lehangosabb, mikor a hadi dicsőségben és sarcban osztozni kellett.

Várható tehát, hogy a keserves küzdelem, a fahasztó harc befejezése után remélhető nyugalomban a hangosabb csoport nálunk sem fog szerényen vissza vonulni.

Legyenek azonban meggyőződve, mi a nyugalom párnáit még velük is szívesen megfogjuk osztani; mert felteszük róluk, hogy végaó, nehéz harcainkban fegyvertársainkká lesznek!!

A játszótér jelentősége.

Karafiath Mária dr.

Vége.

A testedző játéknak az ifju jellemének fejlesztésében jutott szerepe nem kicsinyelendő. A szociális érzés- s a helyes önbizalomnak az ifju lélekben való felkeltése mellett a testedzésnek az erkölcsi tisztaság megóvására is nagy a befolyása.

Az a gyermek, az az ifju, aki a testi erőket fejlesztő, vidámságot keltő, a győzelem becsvágyát ébresztő játékot megkedveli, nem lesz az ifjukor titkos bünc martalékává. És az a bágyadt tekintetű, halovány, ingerlékeny, mindig fáradt kedvtelen fiatal egyén, ama büa rabja, irigy szemmel nézi majd a piros orcájú, virgocé társai testi ügyességét, rugékonyságát és e fölötti tiszta örömet. Szemébe ötlük a különbség, mely közötté és vidám társai között van és lelkiismerete rá fogja őt vezetni e különbség okára, melyről az egészséggtani órákon is hallott valamit. A tapasztalt orvos, tanár spai intellemei fel-fel elevenednek emlékezetében. A szegény érzete és az a vágy, hogy társai vidámságának ő is részese lehessen, hogy ő is sikeresen mérközhessen, hogy orcái ujra kipirulásával büncös volta gyanuját is elhárithassa magától, megfogja utatitni vele undok büncét, megfogja menteni őt.

Az ifju, kiben a játszótér a különféle testedző játékok és gyakorlat iránt kedvet keltett, később, a magasabb fokú iskolákon is, hol az iskolai fegyelm alól felszabadulva nyíltan engedhetne át magát a kicsapongásnak, meg lesz védve annak csábjaival szemben.

Ez nem elmélet, mert ez így van. Ez nem légből kapott állítás, ezt a tapasztalat bizonyítja. Nincs talán város Európában, melyben az ifjuság a különféle erkölcsrontó behatásoknak annyira ki volna téve mint fővárosunkban, de azon ifjak közül, akik

valamely testedző egyesület tagjai és szabad idejüket a játszótéren töltik és nem éjjeli mulatókban pocsékolják el, nem akadnak azok állásatra. Aki nem hiszi, győződjék meg az állítás valóságáról a testedzést fő ifjak között.

Ha a testedző gyakorlatoknak és játékoknak nem volna ennyi testi és lelki kihatása a fejlődő ifjuságra, nem is érthető az a nagy propagandát, melyet az egész föld kerékén érdeklődés megindított. De visszatérve Mosso könyvéhez, közlöm Marey, a híres francia fiziológus a francia kormány elé terjesztett memorandumából azt a részt, melyet Mosso idéz:

„A természetes testgyakorlat (vagy nem szertornázás) ezenfelül katonai szempontból is közvetlen előkészítés különleges alkalmazásokra.

Sajnos, az állami költségvetés szűk markusága gyakran arra kényszeríti a városokat, hogy a tanulókat szűk játszótérekre szorítsák, ahol kótelén, póznákon igyekeznek a természetes testgyakorlatot pótolni. Itt vezetnek fiuk és leányok nyújtó-, korlát-, trapéz gyakorlatokat és veszenyszóra ümmerülő unalmas mozdulatokat, többnyire a szagló- és kedv nélkül.

„Néhány tagbaszakadt és testi ügyességben kiválóbb fiúnak kapóra jön ez a részvételmesség és ezek hévvel látják hozzá a tornaleckéhez, meg is erőződnek és nagy ügyességre tesznek szert. De a gyöngék bujkálnak a nehezebb gyakorlatok elől és semmi hasznot sem tapasztalnak belőlük, mert semmi sem vonzza őket a tornaterembe, ami a mozgás elleni ösztönseik ellenszenvüket leküzdendő.

„Ez állapot ellenében a köznevelőknek nem is reakció indult meg. Kiváló férfiak lendültek neki, hogy a testgyakorlatot vonzóvá és hasznossá tegyék és véget visszahívották azt régi alakjában, és visszatértek a játékokhoz, melyekben erő és ügyesség egyenlően érvényesülhet egymás mellett, melyekben a vigás és versengési kedv buzditólag, lelkesítőleg hat a tuncyakra is.

Ha az iskola mellett nincs hozzá való terület, keressék azt másutt — akár ha távol is — a határban. Hozzáint néhány, a játéknak szánt összejevelel a szabadban, több hasznot hoz, mint a tornaterem minden egyes látogatása.

„Lughezebb feladat lesz a növendékek testi fejlesztésére legcélszerűsőbb játékok helyes megválasztása.”

— Nekünk, mondja erre Mosso, nem marad más tennivalónk, mint hogy a mester által kijelölt úton haladjunk.

Nem kevésbé érdekes a svéd tornának szánt fejezet is, valamint Gossler porosz közoktatásiügyi miniszter a játékok az iskoláknál való meghonosítása céljából 1882-ben kiadott körrendelete, melyet Mosso egész terjedelmében, követendő példaként közöl.

Figyelemre méltók Gautsch osztrák közokt. miniszter e téren üdvös intézkedései és az a nemes törekvés, mellyel lelkes férfiak Itáliában a 90-es évek óta működnek közre, hogy a testedző gyakorlatokat és játékokat az iskolákban kötelezőkké tegyék.

Hazánkból, sajnos, csak fő említésként találunk egy adatot, tudniillik hogy közoktatásiügyi miniszterünk 1889-ben felszólította a közegészségügyi tanácsot, tegyen előterjesztést az ifjuság testi nevelésének reformja tárgyában, s hogy az erre vonatkozó tanulmányok eredményét Dollinger és Suppan idevágó érdekes művében megtalálhatjuk.

De hogyan is kívánhatók vagy remélhetők, hogy Mosso könyvében, melyet az 1893-ban írt, Magyarországról többet találunk felelőre?

Igaz, hogy közoktatásiügyi kormányunk azóta erre vonatkozólag sok üdvös intézkedést tett, de a szűkmarkú állami költségvetés a testedző gyakorlatok és játékok meghonosításának alapfeltételéről, a játszótérről való gondoskodást, miként Franciaországban, Itáliában és másutt, itt is a municipiumokra, az iskolafenntartó városokra és felekezetre utalta át.

1889 óta sok történt ugyan e téren nálunk is, de nem mind az, aminek története kellett volna. Ennek oka pedig az, hogy

nálunk modern, például nevelésügyi eszmék nem bíriák az embereket. De még az illetékes egyéneket sem nemes versengésre, üdvös együttműködésre ösztökélni; a kormány pedig a magyarságnak Magyarországon való védelme és megszilárdítása érdekében oly anyagi áldozatokat kíván az országtól közoktatási ügyi téren, hogy nem gyakorolhat kellő pressziót az iskolafenntartókra, nem követhet töltik nyomatékai anyagi hozzájárulást oly újítások megvalósításához, melyek a nálunk előtérben álló oktatás körén kívül esnek.

Nálunk a testnevelés ügye jó részt a társadalom helyes érzékétől, áldozatkészégetől függ. Ez a körülmény azonban — sajnos — nincs az ügy hasznára.

Magyar ember, akár magán ember akár közizagatási közeg, nem szereti a befűt. Ha politika és tárcacikk nem volna a világon még hírlapot sem olvasna. Az, akire a közügyek igazgatása van bízva, sokat tett ha a szorosan vett hatáskörét szabályozó törvényt és kormányrendeleteket esetenként forgatja. Nálunk a legtöbb ember megvan elégedve istenadta észével, szerelmese belé, annyira hogy rendesen még túl is becsüli és féltékenyen óvja meg azt a mások eszméitől. A legtöbb köztisztviselő e mellett gondolkodni rest, ügyei sablonos elintézésén túl nem terjeszkedik. S így boiotiai flegmával elmarul a tudatlanságban, mint Patófi magyar nemese. Mi tért az ifjuság testi nevelése jelentőségehez, amelyről sejtteme sincs?

Hazánk legtöbb iskolájánál a játszótér létesítése azért maradt mindeddig csak jámor óhaj, mert a hivatalos és nem hivatalos tényezők, melyektől az függ, tudatlanságukban és gögös elkapatottságukban csak káprázatnak képzelődésnek tartják azt, amit ismeretek hiányában és műveltségük fogyatékos volta mellett megérteni nem tudnak. Sokszor pedig ez annak is oka, hogy az irányt jelölő tanács sem fér hozzájuk.

Ez a legtöbb oka annak, hogy hazánkban az ifjuság testi nevelésének még nem lehetett azt a szerepet betöltenie, amely azt megilleti gyermekeink testi és lelki fejlesztésében.

Itt, Léván, ismerjük a gimnásiumi játszótér kérdését. A helyi lapok közléseiből tudjuk, milyen fázisba jutott az. Nem is tárgyalom tehát az ügy történelmi részét, csak arra mutatok rá, hogy a vásárler semmikepen sem alkalmas arra, hogy játszótérül szolgáljon a tanuó ifjuságnak, gyermekeinknek. Azt a talajt az országos vásárok alkalmával ott öszterelert száz és száz állat az ürülékével megfertőzi; ott legelnek tavasztól őszig libák, kacskák is termékenyítik földjét ottlétük féltreismerhetetlen nyomaival. Ez 40-50 lépésnyire, ott a nagy közlekedésű kerámit út, melyen bizony a sok kerékről lepörgő sárból készült port, az ugyan összezöpört, de ott felejtett és szétgazolt porcupacokról felkavarja a szél és tova viszi.

Játszás közben a légzés fokozottabb és gyorsabb. A tüdő sejtjei jobban táguznak es orron szájon fogadják be a levegőt. Ezer annak a levegőnek, melyet az a játékban fehévtűt ifju tüdő magába szív, lehetőleg tisztának, pormentesnek kell lennie. A róla a talajról, melyet a futó és ugráló ifjak sarka porlaszt, nem szabad aoba a tüdőbe semmi olyannak jutnia, ami annak árthat; ott nem szabad bomleköny, rohadó alati ürüléknek lennie!

Mondhatja valaki, hogy mondjam meg hát, honnan vegyen, hol adjon a város játszótérrel, ha nincs neki arra való telke?

Ha nincs neki, vegyen.

Nem kell oda oly nagy terület melynek vetelárát Léva városa nem bírná előteremteni. Ha százazokra menő kölcsönök terhet bírjuk magunkra vállalni, elbirunk még egy pár ezer koronával több terhet is.

Ez az adósság csak az adófizató polgárt terheli. De ha költünk olyasmire is, még pedig jelentékeny összeget, ami fényűzés, akkor közzeszer kötelezőségeink tárcáikat feltárni és szívesen áldozatot hozni gyermekeink egészségének érdekében.

Tegye a város hozzá férhetőbbé a város réjtjét, melynek egy részét játszótérnek kihasihatná, vagy vegyen telket másutt — de tegyen valamint, ami Léva város polgárai eddig nyilvántult nemes áldozatkészégéhez méltó, nehogy valaki — oly maradisággal vádolhassa azokat, amelyért pirulniok kell, nemcsak mások de még önmaguk előtt is.

Kalönfélék.

— Barsvármegye törvényhatósága június hó 17-én tartott közgyűlése a szokottnál nagyobb érdeklődés mellett tartotta meg. Egy ülök és szolgabírói állások betöltése 188 bizottsági tagot hozott össze. Rajczy Géza dr. számvevő és Kraft Dzsóz dr. árvaszéki jegyző között folyt a üzdelem; Rajczy 95, Kraft: 93 szavazatot kapott. — A maróthi érdekeltséget támogatta ez alkalommal a lévai járás újbairi köre is. Léváról két bizottsági tag; ezen utóbbi két tag, akik iránt eddig teljes bizalommal viseltettek, visszaelt a bennük helyezett bizalommal, cserben hagyták társaikat, egy nyakunkon, Léván elő maróthi jó cimborájuk kísértésének nem tudtak ellent állani! — Ez nagyon sajnálatos körülmény! A lévaiaknak egy test és lelekkel össze kell forrni, csak így lehet sulyuk és úgy lehet küzdelmeikben sikerre számítaniok. — Az első oszt. szolgabírói állásra Gády Kálmánt, szolgabíróvá Molnar Dzsózót választották meg. — Tiszteletbeli szolgabírákká kinevezettek: Springler János, Hoffmann Pál és ifj. Gasparetz Béla.

— Barsvármegye megtagadta önmagát. A megye alispáni, Mailath Istvan az 1909 évi június 17-én tartott Th. biz. közgyűlésen indítványt tett, hogy az önálló magyar bank felállítását ez időszert nem tartja szükségesnek s így az Ausztriával közös osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbítását kívánja; Simonyi Béla főspan ezen indítvány elfogadását támogatja elfogadásra ajánlja. — Dr. Kmoskó Béla lévai ügyvéd ellenindítványt terjeszt és ő, hogy mondja ki Barsvm. hatósága: mikép az 1907 — évben hozott határozatával az 1911-ben föllállítandó önálló magyar nemzeti bank mellett már határozatlanul állást fo lalt, az országgyűléshez fölirt, — ahhoz ma is ragaszkodván, — napirendre ter az indítvány fölött. Az idő déli 1 óra felé járván, miután a közgyűlés elejére kiűzött választásokat már megjejtették, a 200 főnyi bizottsági tagoknak majd fele része az alispáni indítványról mitsem tudván, eltávozott, azonban az indítványról tudomással bíró, kitanított aranyosmarót és vidékének 67-ss és néppárti tagjai mind ott maradtak s így Barsvmegyének két év és ötti hazafias megnyilatkozását lerontották és az önálló magyar nemzeti bank mellett továbbra is kitartó hazafias Léva városi és lévai járása ott maradt kisebb számú biztagokat leszavazták. — Az alispán indítványa mellett igenlő szavaztak: dr. Ardó Sándor, Baliga József, Baliga Pál, dr. Buzicza Pál, Boros László, dr. Botka Győző, Csikkel József, Delits János, Eisenberg Károly, Grossmann Gyula, dr. Haiczl Kalman, Karácsonyi Sándor, Kosztolányi István, Kosztolányi Sándor, Levai Peter, Mailath Istvan, Matray Gyula, Mihár János, Pál Misa, dr. Perys Ferenc, Peto Bertalan, Porubecz Győző, Rakovszky István, Rintei Rezső, Sebők Vilmos, Szent-Ivány Egon, dr. Török Mór, Turcsányi Albert, Weinreb Mor, dr. Znamenak Istvan, Znamenák Sándor, Boidis János, Kachelmann Károly, Kavecsán Nándor, Stevka Nándor, Truszka Ede, Zipszer János, Kaszriel Mózes, Nikolay Árpád, dr. Widmann Adolf, Benkovics Géza, Dombay Vilmos, Faba Simon, dr. Zelenyak János, Báthy László, Csellár József, Hyross János, Hyross Lukács, dr. Lányi Gyula, Szaboerger József, Stiasny János, Vilmos, Csernak László, Luptak József, Bihary Kálmán, Dora Miklós, dr. Grossmann Henrik, Kincsek Henrik, Kraft József, Markovics Kálmán, Meszár Benedek, Pollak Zsigmond, Rudnyánsky János, Taracu Dzsózó, dr. Kosztolányi

László, Nedecky Vince, Ponoczky István, dr. Rajczy Géza, Sefcsik Béla és dr. Rajczy Kálmán, — összesen 75. en. — Dr. Kmoskó Béla indítványra mellett vagyis az alispáni indítvány „nem-mel” s így az önálló magyar nemzeti bank felállítására mellett hozott 1907. évi határozat épségben fentartása mellett szavaztak: Balogh János bíró, Balogh János fődecs, Cselő Mihály, Csónó István, Hagyecz István, Jozefcsák Géza, Kiss ruó, id. Konce Károly, Lócsay Imre, dr. Mocsy Aba, Nagy Károly, Ordódy Endre, Ordódy Lajos Ordódy Vilmos, Suba Lajos, Vida János, Bandy Endre, Belcsák László, Csekey Vilmos, Holó Sándor, dr. Kersék János, dr. Kmoskó Béla, Tokody István, Császár Sándor, Dósa József, Ráider Gyula, Bódogh Lajos, ifj. Ordódy Vilmos és Szabó Lajos, — összesen 29. en. — Ez esett meg a vármegyén Simonyi Béla főispánjának és Maulth István alispánjának I. ső esztendejében.

— **Gyászhir.** Közéletünk egyik előkelő tagja köztünk a múlt héten. A lévai társadalom köztisztelőiben és szeretőkben álló a Leidenfrost-családnak egy nemes lelkű s mindnyájunk által szeretett tagját veszítettük el. *Leidenfrost* László kihűlt tetemet kísértük ki szerdán utolsó útjára. A miénk volt ő egész lenyével, városunk szű öttje, kerületünknek több cikluson át képviselője; mindenkit meglepett az erőteljes férfiú halála, lappengó, gyötör betegsége o'totta ki életét. Előkei és nagy számu közönség állta körül a díszes, koszorúkkal elhalmozott, ravatalt, mely bön szeretett tes verének lakásán volt felállítva. Méy megilletődés és részvétel töltötte meg szívünket a derék, nemes lelkű férfiúak halálán. Nevéh z csak a jónak, a nemesnek emlékei fűződnek. Jó szive, nyilt, becsületes jelleme mindenkit lekötelezett! Halálával, szeretettel őri társadalmunk minden rétege emlékezetét és őszintén osztozik a gyászborult család fájdlmában! A halálhírt a következő gyászjelentésben vetjük: *Leidenfrost* Palma fia, *Leidenfrost* Tódor mint testvér és az összes rokonság nevében szomorú szívvel tudatják a legjobb apa, a legjobb testvér, barsi *Leidenfrost* László mar. ántuszviselő, volt or-zaggyűlési képviselőnek folyó hó 14-én Budapesten történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hűl tetemei Budapesten, Szentkirályi-utca 10. szám alatt kedden, június 15.-én délután 3 órákor fognak megáldani s Léván, szerdán délután 1/3 órákor a lévai ág. hitv. ev. temetőben az anyaföldnek átadni. A das, béke legyen porai felett!

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. Gál Homok Kálmán, kir. törvényeségi bíró, elnökhelyettes, f. hó 7.-től 15.-éig tartotta vizsgálatait a lévai kir. járásbírósnágnál.

— **Hibás hivatalos térkép** címen közli a „Fejvadász”, hogy egy aranyosmaróti ügyvédnek a figyelmeztető levelére a m. kir. általi nyomda igazgatósága intézkedett, hogy Barsvármegye hivatalos térképe, amelyen mar Léva van feltüntetve a megye székhelyének, s amelynek egyik sarkában Léva nagyobb meretű térképe van, bevonás és hatályon kívül helyeztessék. Nem tudjuk, mire jó ez az erőlködés. A vármegye határozott, hogy a székhelyet Lévára kívánja átteenni. Mindenki tisztában van azzal, hogy a jelen állapot fenn tartható, a hivatalos térkép, amely nem egy évre készült, úgy készült, ahogy készünie kellett és a maróti ügyvéd megütközik rajta. Jogi érzéssel bíró ember csak azon ütközhetik meg, mert nincs még a vármegye határozata ez-deig sa végrehajtva!?

— **Új ügyvédek.** Dr. Belcsák Andor f. hó 9. en. és Dr. Vlcsek Ferenc e hó 18.-án az ügyvédi vizsgát a budapesti egyetemen sikerrel letették.

— **A lévai irtalmas nővérek** ic-tetéseben folyó no 25.-en tartandó torna-és záróvizsgálat műsora. 1. Kéler: Megnyitó, 4 kézre játszóak: Dodek Iona és Medveczky Erzsébet, cimbalmon kíséri Polonyi Anna. 2. Weber: Vadászkar. 4 szólamban éneklük a polg. iskola növendékei. 3. Farkas: Meglepetés. Monológ. Előadja Frecska Aranka. 4. Raff: Valse-Improvtu. 2 zongorán játsszák: Mácsánszky Lujza,

Mácsánszky Iona, Hecht Elza és Teszák Erzsébet. 5. Népdal-egyve eg. 3 szólamban éneklük a polg. iskola növendékei. 6. T. káts: Branyiszkönl. Szavaja Macsánszky Lujza. 7. Liszt: Rhapsodia. Játssza Mészáros Olga. 8. Tóth-Scharf: Az első orgona. Melodrama. Szavaja Izsót Iona, zongorán kíséri Harzka Erzsébet. 9. Tausig: Ungarische Zigeunerweisen. 2 zongorán játsszák: Fekets Vilma és Rohonyi Caesa. 10. Kossovits: Vasuton. 4 szólamban éneklük a polgari iskola növendékei.

— **Karafiáth Jenő** lapunk munkatársa, heti es napi lapokon közre adott verseit kötetbe gyűjtötte össze. E kötet *Akkordok* címen *Singer* es *Wolfnerl* jelent meg. A boríték rajtot *Lakatos Artur* festőművész tervezte. A verseskönyv, mely valóban gazdag nemes élvezetet nyújt megrendelhető a szerzőnél, aki két koronáért bementve megküldi. Kötött példány három koronába kerül. Kapható Léván *Nyitrai* és *Társ* könyvkereskedésében is.

— **Vánkosolvajok.** Folyó hó 12.-én este 10 órákor *Bilay* Béla es a felesége az ablakon át behatoltak *Sebo* Mihály berekáljai lakos első szobájába es onnet 15 vánkost elloptak. A csendőrség elcsipette őket.

— **Lévai körorvos.** A megüresedett lévai körorvosi állást tegnap töltöttük be. Általános szótöbbséggel *Kolpaszky* Daniel drt választották meg. Kapott 16 szavazatot. Kivüle még *Gergely* Fülöp dr. kapott 3 és *Lauser* Lipót dr. 1 szavazatot.

— **Öngyilkosság.** Tiszteessége, hecsületes munkában öregedett meg *Boldis* János, lévai ácssegéd. Szép családot alapított, jelentékeny vagyont is gyűjtött. Életehez nem volt méltó a halála. Csütörtökön a *Szauer* cég szolgálatában Dobóberékáiban dolgozott. Megfeledkezett magáról, megartott neki az ital, ezért a munkából elbocsátották. Ez annyira elkeserítette, hogy pénteken reggel a Sziklasor utcában levő lakásán felakasztotta magát. Isten legyen irtalmas a szerencsétlennek!

— **Rajzkiállítás az iparostanonciskolában.** A helybeli iparostanonciskola tanulóinak ezévi rajzmunkálatai folyó hó 19. től 29.-ig, délutanonként 2—5 megtekinthetők. Felhívjuk rá iparosaink es az érdeklődő közönség figyelmét.

— **Letört virág.** *Moravcsik* Lajos postai szolgálatot mely banat erte. *Magdolna* nevű kis leányát szerdán hantolták el. Az artatlan lélek tavozása fájdlmat kellett, könyveket fakasztot. Találják vizagsukat a gyászoló szülők a többi gyermekeikben!

— **Pozsonyi sörárpavásár.** A rendező bizottság következőig alakult meg: díszelnök *Pálffy* István gróf. Elnökök: *Bartal* Aurel es *Mezey* Gyula a pozsonyi es nyitramegyey gazdasági egyesület elnökei. — Bizottsági tagok: *Dombay* Vilmos, *Ordódy* Lajos, *Rázgha* Ernő, *Bencze* Imre b rsmegyey, *Kálmán* Rudolf es *Agoston* Miklós a komárommegyey, *Soóky* Endre nógrádmegyey, *Berec* János, *Barany* Zs. gmond, *Blum* Sándor, *Czobor* Béla, *Emőd* Jozsef, *Engel* Henrik, *Gosztonyi* Gyula, *Leidenfrost* Károly nyi rsmegyey, *Eisler* Miksa, *Gülcher* Jakab, *Pálffy* Béla gróf, *Pollák* Gyula es *Popper* Emil pozsonymegyey gazdasági egyesület, *Sendlein* János es *Voitf* Gerő a pozsonyi kereskedelmi kamara részéről. Vasárigazgatók lettek: ügyvezető igazgató *Horváth* Jenő, tagok: *Agoston* Miklós, *Bolgár* János, *Heromanszky* Imre, *Levay* es *László* es *Siklaky* Iván. A rendező bizottság a nagyobb weni, müncheni, dresdai stb. ör es malata gyárosok es nagyobb vásáros cégek közül többeket fel fog korni arra, hogy magukat a rendező bizottságon képviseltesék, mely intézkedés folytan a bizottság tájékozást fog nyerni a vásáros kívánásairól. — A vitás ügyek elintézésére allandó bizottság lett szervezve, melynek tagjai az egyik elnök vezetése alatt *Gülcher* Jakab, *Horváth* Jenő, *Pollák* Gyula es *Voitf* Gerő. — A vásár, mely irant mar most is mindenfelől élénk érdeklodes mutatkozik, a megelőző években szerzett nagyertékű összekötetéseknél s a szépen megindult angol kapcsolatnál fogva nagy mertekben meg fogja haladni az eddigi vásáros arányait.

Magyar Fűrdőkalausz, melyet *Erdős* József szerkeszt immár harmadik éve éppen olyan szeretettel, mint szakértelemmel most jelent meg 3-ik kiadásban, 332 oldal terjedelemben, gyönyörű képekkel illusztrálva. Az ügyesen összeállított, könnyen áttekinthető, hézagpótló munka magyar es német nyelven ismerteti a magyar fűrdőket, gyógyhelyeket, nyaralótelepeket, szanatoriumokat, viz-és magagyógyintézeteket, nemkülönben a hazai ásvány-és gyógyvizeket. A gondos leírás nemcsak a fűrdőtelepeket ismerteti, hanem a gyógyvizek elemzését, a gyógyjavallatokat, a lakás, élelmészési es árvizonyokat, a fűrdők társadalmi művészetit, szórakozási es sportéletének, közlekedési viszonyainak ismertetését is, szóval mindazt közli, amire a fűrdöző közönségnek nélkülözhetlen szüksége van. A munka szerkesztője igazán dicseretes es sikeres munkát végzett, amidőn szakavatott tollal vette kezébe a hazai fűrdők ügyét, hogy a nagyközönség előtt helyes világlításban mutassa be a magyar fűrdőket es ez által gátat vessen a magyarságtól a külföldi fűrdőbe es külföldi ásványvizekért kiözönli sok milliónak. — A díszművet, mely határozott nyeresége irodalmunknak, ajánljuk figyelmébe a fűrdöző közönségnek, mert ezen a maga nemében egyedül álló munka tüzetesen ismereti a hazai fűrdő- es forrás-viszonyokat. A stilszerűen bekötött munka az ország valamennyi vasuti es hajóülkéjében, orvosoknál, szállodákban es kaszinókban nyer díjmentesen elhelyezést. A díszmunka megrendelhető a **MAGYAR FÜRDŐKALAUZ** kiadóhivatalában, Budapest, VI., Eötvös-utca 36. 1/9 es *Nyitrai* es *Társ* könyvkereskedésében Léván.

Közönség köréből.

Nyivános köszönet.

Mindazoknak, akik bátyám elhunytá alkalmából szives részvétüket kifejezni s kedves halottunkat utolsó útjára kísélni szivesek voltak, ezuton mond köszönetet,

Léva, 1909. évi június hó 18.-án.

Leidenfrost Tódor.

Közönetnyilvánítás.

A közelmúltban következő kegyes adományok folytak be a „Lévai Négyzet által fenntartott Stefania-árvaház” csaiaira: a *Baraszentkereszti Takarékpénztártól* 4 kor. *Mácsánszky* János közegyi bíró úrtól — *Rózsás* János úr részéről 4 kor. 72 fill., *Fizély* Lajos, *Halász* Istvan es *Kostyék* József uraktól (szakértői díjak) 10 kor., *Baró Pitel* Gyulane ó méltóságától 10 kor., *Braun* Adolf úrtól, az *Eisler* es *Mordinyi* tele ügyből kifolyólag 2 kor., *Tokody* István úrtól — 10 dr. szivar es 1 üveg bor értékesítettet — 2 kor. 40 filléret, dr. *Balogh* Jenőné szül. *Gyampay* Iónka úrasszony tagyi belepese alkalmából 102 korona.

Léva, 1909. június hó 16.

Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel
tb. elnök. utkár.

Hivatalos közlemény.

1438/1909 szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1909 évre szerkesztett utadó kivetési lajstrom az alispáni hivataltól leérkezett, miért is az adózó közönség értesítettik, hogy ezen lajstrom Léva város adóhivatalánál 1909 június hó 21.-től 1909 július 5.-ig bezárólag 15 napi közszemlélre lesz kitéve es az érdekeltek által a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Ezen idő tartam alatt az érdekeltek fél a sérelmesnek tartott kivetés ellen a közigazgatási bizottságnál felszólalhat. — (1890 évi I. t. cz. 23. §. 11 bekezdés).

Léva, 1909. évi június hó 16.-án.

Komzsák Lajos,
adóh. főnök.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrszázados

Buza m.-mázasanként 30 kor. 60 fill. --
31 kor. -- fill. -- Kétszerez 28 kor. -- fill. 29
kor. -- fill. -- Rozs 19 kor. 40 fill. 20 kor.
20 fill. -- Árpa 18 kor. 80 fill. 19 kor.
10 fill. Zab 19 kor. -- fill. 20 kor. -- fill
-- Kukorica 17 kor. -- fill. 18 kor. -- fill
-- Lencse 24 kor. 40 fill. 25 kor. 80 fill. --
Bab 17 kor 60 fill. 18 kor. 20 fill. -- Ké.
tes 30 kor. -- fill. 32 kor. -- fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös ló-
here term szettől aránkamentes 135-140
Vörös lóhere, kis aránkás 105-110 Vörösa
lóhere, nagy aránkás 105-110 Luczerna
termesztől aránkamentes 175-180 Lu-
czerna, világos szemű aránkás 140-144
Luczerna, barnás szemű 115-120 Biborhere
42-44 Baltaczin 32-34 Muharmag 20-22

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1909 évi június hó 13-tól 1909 évi június 20-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Herda Mihály Bogdán Julianna	leány	Rozália
Ivan János Obiczky Pauli a	leány	Maria
H. Mis. kó J. Vojnarovszky M	leány	Margit Jolán
Lóderer János Fesztbaum Am	fiú	Lajos
Koskó Bela Valtér Julianna	leány	Barbara szül

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Özv. Adler J.-né Hoh- berger Rozália	94 éves	Aggkori végkim.
Vaszarab Fűőpné Sebő Mária	49 éves	Hashártyagy.
Dobrotka Sándor	2 hó	Béihurut
Moravcsik Magdolna . .	1 hó	Orb és tüdőgy.
Konecsny Tivadár	2 éves	Vizkór
Ivan Maria	8 nap	Veleszül. gyeng.
Matuske Erzsébet	17 hó	Agyhártgyul.
Bo'dis János	51 éves	Felakaszt öngy

Nyiltér*)

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyébb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.
Vidéki gyógyszerárakban kerjük Moll készítményeit.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Fajdatom csillapító és erősítő **bedörzsölés,** elismert, régi jóbirnevi házszer szagát és hűlésből származó mindenemű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára 1 kor. 2
Kapható minden gyógyszerárban és drageriában
Főszékküldési hely MOLL A. gyógyszer rész
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Penzsekreny 4-es számú Wiese féle o'csón eladó. cím e lap kiadóhivatalában.

Zsák kölcsönző ad kölcsön zsákokat, úgy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákat és zsákokat is jó ányos áron elad **Ungár Adolf** Lévá, Kohári utca.

Uj borkimeres. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy „Káka hegyi” saját termésű jó zamatos fehér és vörös új és ó boraimnak kimerését megkezdtem. Tágas és kellemes ivóhelyiségről — a hátsó kis udvarban és füvezett veranda helyiségben — gondoskodva var. **Forgács Mihály** szőlőbirtokos.

Tanuló felvétetik. Jó házból való fiú keresztény, tanulónak felvétetik Köhler Arthur vas és fűszer üzletébe Dobsinán hol a nemet és tót nyelvet elsajátíthatja.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kenyelmas iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használtatnak az összes reumatikus, és idegbántalmaknál. Uszodák, hölég-, szensavas- és v. ilamosvíz fürdők. Ivó- és belélegzési kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld Az Igazgatóság.

Táncitanítási értesítés.

Léva város és vidéke nagybecsűlt közönségének tudomására adom, hogy Léván az **Oroszlán nagytermében** 1909. július 1-én

Táncanfolyamot nyitok.

Beiratkozások június hó 26-ától a teremben.
Lelkiismeretes tanítás az összes modern táncokból.
Délutáni gyermek tanfolyam. Boston tanítás
Különórák. Feinötteknék esti kurzus.
Léva közelében külön csoportok tanítását elfogadom.
Szives pártfogást kér

KREUTZ GYULA,

fővárcsi okl. tánc és illemtanító, tiszteletbeli tagja a párisi táncművészeti akademiának.

Fővárosi tisztelet VIII. Kemény Zsigmond u. 12.

Értesitem a t. c. közönséget és nagyon tisztelt volt vevőimet, hogy **Léván Petőfi-utca 7 szám alatt (Mordinyi-féle házbau) újból hentes mészáros** üzletet nyitottam és legolcsóbb napi áron elsőrendű **sertés, borju és marhahúst** mérek.

Főtörökvésem a mélyen tisztelt fogyasztó közönség igényeit mindenben kielégíteni, miért is szives pártfogását kerem **teljes tisztelettel**

Tonhaiser János
hentes és mészáros.

Eladó ház.

Léván a piactérhez közel Parttér utcában 3. számú ház és mintegy 420-460 □ öl telkevel szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál.

Legnagyobb kitüntetés!

Arany államérem Nürnberg, 1906.
"Grand Prix" St. Louis, 1904.
Globus
Fém-tisztítókivonat
jobban tisztít mint mindenféle más.
Fém-tisztítószer.

KOHN MANÓ

kályhás mester

LÉVA

A Szliács Garam Halászi Chamotte cserép kályhagyár egyedüli képviselője.

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe különféle színű és alakú cserép kályháit, — amelyek nagy választékban állandóan raktáron tartatnak.

A kályha minősége és fűtőképességeért (melyek általam lesznek felállítva) felelősséget vállalok.

Azon kívül elvállalok használt kályhák átalakítását, javítását és tisztítását szolid árak mellett.

Tisztelettel

Kohn Manó
kályhás mester.

UJ CSEMEGE ÉS FÜSZER-ÜZLET!

Tisztelettel értesitem Lévá város és vidéke n. é. közönséget, hogy **Léván, Kossuth Lajos-téren, a va oshaza épületében, Amstetter-féle dohány nagy tőzsde mellett újonnan berendezett és friss árukkal felszerelt**

FÜSZER-, CSEMEGE-, LISZT es ASVÁNYVIZ

üzletet nyitottam.
Ezen egészen újonnan alapított üzletemben kitűnő minőségű, **teljesen friss árukkal** és szolid jutányos árrakkal vevőim bizalmát és pártfogását törekszem kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel

Loserth Dezső.

Legjobb minőségű Keve-kótel, olcsó árban.
Naponta friss felvágottak.
Naponta friss állami uradalmi Tea-va.

A mosás akár a táncz, Fáradságba nem kerül, **Schicht szappant** ha használsz, Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hathatos tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leggondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kiméli a kezeket és a fehéreműt! Megtakarít fáradságot és vesződséget! Kiméli ennél fogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Saját termésből kis üstön főzött
kötő minőségben

Seprő és törköly-pálinka

Hektoliterenként . . . . 140 koronaért
Literenként . . . . . 160 fillérért

Sárga baraczk-pálinka

Literenként 5 koronaért.

Kapható Léván

HOLLÓ SÁNDOR
pincéjében.

Géplakatos műhely

esetleg raktárnak is alkalmas folyó évi
szeptember 1-re kiadó.

Tudakozódní e lap kiadóhivatalánál.

Gyermekek mellé. Jul.-aug. ra
továbbra is keresek gyermekek meli egy
intelligens komoly nőt, teljes ellátás és 20
korona fizetéssel.

Ajánlatok K. J.-né címre a kiadóhi-
vatalba kérek.

Kéveköto. Gabona kévekötole-
ket kezi kötésre két
végén pirosra festve **újított fazárral**
mely újítás által a munka fele időbe
kerül az eddigieknel mind az által nem
drágá ban alulirott saját ipartelepén készit,
és nagy mennyiségben raktáron tart. Vala-
mint külföle gazdasági kötöl árukat s
legfinomabb valamint durvább fajta kender
és géptisztító és zsák fonásra alkalmas
kőcsozat, cser dohány valamint e szakmába
vágó bármiféle áru gyors és pontos elké-
szítésére válalkozóik. Szives megkeresésekre
árjegyzőket bérmentve küldi **Klapaty**
János k télgyártó **Vác**z.

Meghívó.

A lévai ker. munkásbiztosító pénztár 1909. évi június 27-én, határozatkép-
telenség esetén 29-én délután 3 órakor a pénztár helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. pénztári kiküldötteket meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az 1908. évi zárszámadás és a folyó évi költségvetés bemutatása, a felügyelő bizottság jelentése kíséreté-
ben, s a felmentvény megadása iránti határozathozatal. — 2. Választások az igazgatóságba a munkaadók csoportjából
1 rendes és 2 póttag, az alkalmazottak csoportjából 4 rendes és 1 póttag megválasztása. — 3. A felügyelő bizottságba,
a munkaadók csoportjából 1, az alkalmazottak csoportjából egy tag megválasztása. — 4. Az orsz. pénztár közgyűlésbe
kiküldendő munkaadók csoportjából 1, az alkalmazottak csoportjából 1 tag megválasztása. — 5. Indítványok tárgya-
lása melyek a közgyűlést, megelőzőleg 4 nappal az igazgatósághoz czimezve írásban nyújtandók be.

Léva, 1909 június hó 13-án.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés! Határozatképte enség esetén a közgyűlés folyó évi június 29-én a megjelentek számára való tekintet nélkül fog megtartatni, felkér-
nek a kiküldöttek, hogy meghívóikat a közgyűlésre magukkal hozni sziveskedjenek.

BEVÉTEL.

Zárszámadás 1908. évről.

KIADÁS.

Kézpénz áthozat 1907. évről	528	87			Táppénz számla	7511	19
Postatakarékpénztári maradvány	205	20	734	07	Bábabéni	4	—
Járlék számla kötelezett tagok után	26968	56			Kórházi költségek	1242	28
Járlék számla önkéntes tagok után	13	42	26981	98	Gyógyászati ellátás	5030	76
Igazolványdíj			47	40	Temetkezési költségek	448	—
Tisztibiztosíték			1397	85	Orvosi költségek	7213	—
Gyógyszereszek engedményei			260	73	Tisztviselők és szolgák fizetése	3677	12
Megtérítések	87	50			Bizalmi férfiak tiszteletdíja	489	56
Különféle bevételek	137	85	225	35	Felszerelések és irodai szerek	972	18
Kamatok			24	66	Házbér, fűtés, világítás stb	619	08
Check forgalom			10053	69	Különféle kiadások	241	44
					Check forgalom	10515	95
					Tisztibiztosíték tőkésítése	1380	—
					Tisztibiztosíték utáni kamatok	17	85
					Egyenleg	363	32
			39725	73			
						39725	73

VAGYON.

Vagyonmérleg 1908. évről.

TEHER.

A felszámolt ker. betegs. pénzt. vagyona			3710	56	A felszámolt ker. betegsegélyző pénztár vagyona	3710	56
Pénzkészlet			360	32	Orvosi dijhátralékok	2287	50
Leltár			278	41	Gyógyszertári kátralékok	2352	82
Nyomatv. és tagkönyvek ért. (3501800)			1150	—	A betegsegélyző pénztártól kölcsön és leltári értéke	1048	56
Járlék hátralékok	5203	12			Kórházi számlák	1002	86
Behajthatlan 10% levonva	520	31	4682	81	Nyomatványok-, írószere- és felszerelés hátraléka	1394	77
Check forgalomból			257	06	Tiszti ovadék	1380	—
Takarékpénztári betét (tishti ovadék)			1380	—	Gyógyászati számla hátralék	63	10
Követelés az országos pénztártól			148	—	Táppénz hátralék 1908. évről	136	25
Egyenleg, mint hiány			1406	26			
			13376	42			
						13376	42

Léva 1908 december 31-én.

Toóth Kálmán
ellenőr.

Csernák Izidor
elnök.

Komzsi Lajos
titkár.

Frasch József
pénztárnok.

Ezen számadás- és vagyonmérleg a felügyelő bizottság által a vezetett könyvekkel összehasonlítva mindenben helyesnek találtott.
Léva, 1909 május 20.

Valasik József
felügyelő b. tag.

Sellinger Ferencz
felügyelő b. tag.

Missik Antal
felügyelő b. tag.

Lóserth Dező
felügyelő b. elnök.

Koperniczky Kornél
felügyelő b. tag.

Aprított tűzifa

kapható és megrendelhető Braun József és fiával Léván.

Kiadó lakás.

3 szoba mellékhelyiségekkel f. évi november, esetleg augusztus hó 1-től

kiadó.

Ezen lakás és helyiség 50 év óta fenyképés. etti üzlet és műteremnek volt kapcsolatos s így ilyenmő üzletek biztos alap az ilyen vállalatnak.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában

Jó kávé

az amely az üzletekben lévő más árú kávé szagát fel nem veszi és frisse zamatját megtartja ez pedig a

Diadal PÖRKÖLT KÁVÉ

zart csomagokban. U ömeretlen jó minősége a jó háziasszonyt a választás gondjáról felmenti. Szakértői felügyelet alatt készíti Schmid! Sándor és fia Budapestben

Kapható: **BLUM GYULA** tüzserüzetében Léván Bati-urca sarkán.

Fényképészeti cikkek!

Kerékpár és alkatrészek!

Kern Testvérek Léva.

Ajánljuk dúsan felszerelt vas-, fűszer és csemege raktárunkat a közeledő időnyre.

KÉVEKÖTÉL
a legolcsóbb árban.

Gabona zsákok.

ponyva, gépszij,

mindennemű

gép- és technikai cikkek,

olajzsiradék,

cement kátrány

carbolineum,

és

gazdsági felszerelések,

nickel s mindenemű zománcozott

vas edények,

Permetezők!

Kénegezők!

Kiarusítás!

GAZDASÁGI gépek a raktár felosztás miatt mélyen leszállított árban.

Teljes konyha berendezés!

Varrógépek 5 évi jótállással!

BUTORRAKTÁR

asztalos műhely — kárpitos munkák

A nagyközönség tudomására hozom, hogy 26 éve fennálló modern butorraktáramat **asztalos műhellyel bővítettem**, mely által t. vevőim legkényesebb izület is kielégíthetem; jelenleg tehát azon kellemes helyzeiben vagyok, hogy bármilyen megrendeléseket: **szoba-berendezést, egyes, úgy asztalos mint kárpitos bútor- darabok készítését akár előrajzolás után is — és javítást elvállalhatok.** Saját műhelyemből a legszebb kivitelben s valóban hazai gyártmányként a legpontosabban szállíthatok. — A legmodernebb ottomán átvétők, szőnyegek, kelme- és csipke-függönyök, ágy- és asztal-terítőket a legdivatosabb mintázatban s különböző minőségben találhatók raktáramban. — Hiszem, hogyha addig megnyerte, így ezután a nagyközönségnek még fokozottabb tetszését fogja kiérdemelni a már évtizedek óta fennálló

Steiner József

kárpitos.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtöltéssel minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért

kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságu beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezijegyzéket ingyen és bérmentve küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órász és ékszerész Léván.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván. Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — újonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzeséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Czim:

Szigyartó Nagy Mihály

Felsősegéd, Somogy megye.